

Tayler Patrick

Átmenet

EU4ART

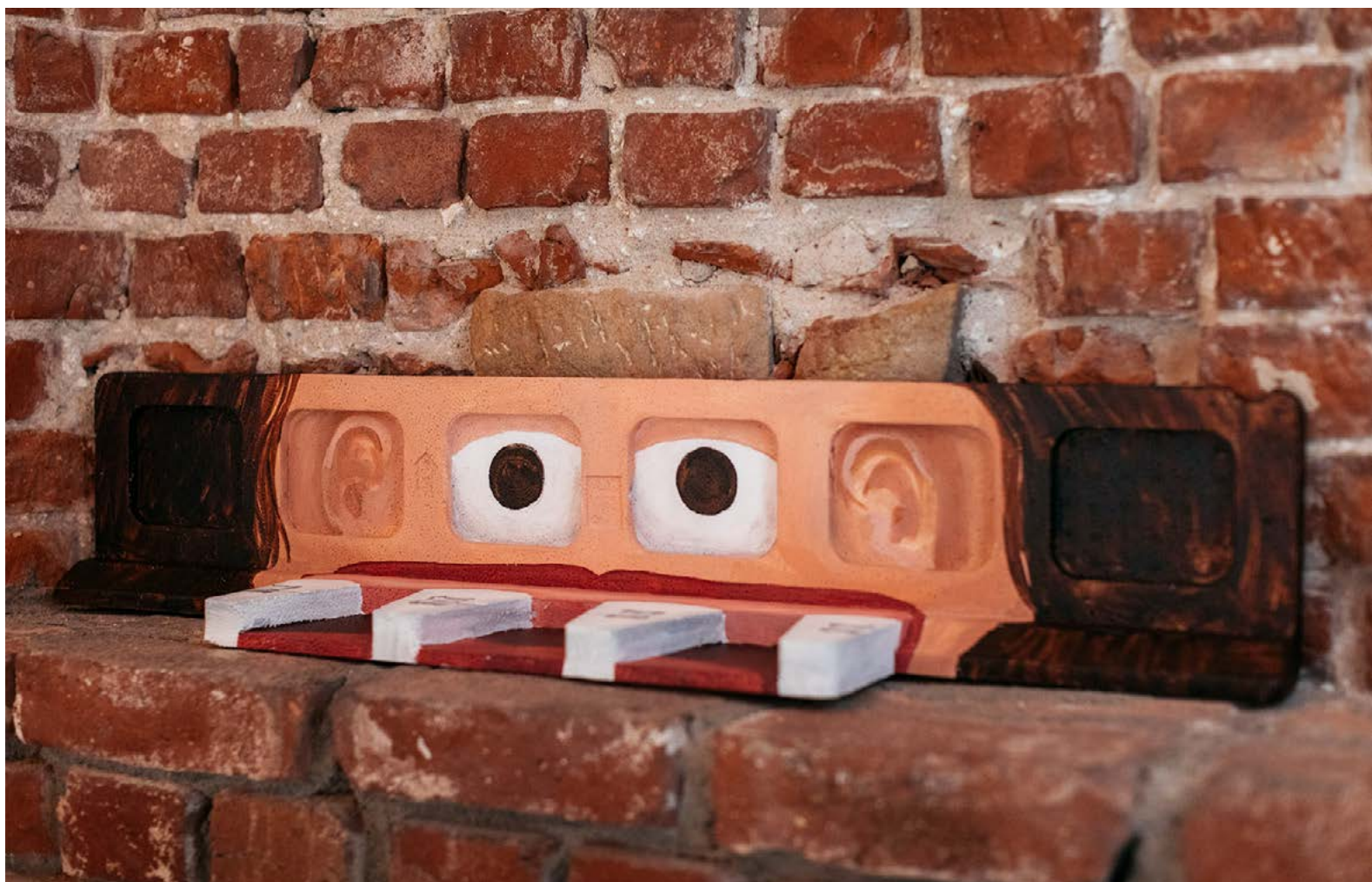
Oktogon, HfBK Dresden,
2022. V. 6. – VI. 19.

A drezdai Hochschule für Bildende Künste folyóparti épületének udvarán újradefiniálhatjuk az ideális szó jelentését. Madárcsicsergés, borostyánnal benőtt homlokzat, tavaszi fák és laza csoportokban kávézó, művészetről és aktualitásokról diskuráló társaságok. Az EU4ART nevű, képzőművészeti felsőoktatási intézményeket egyesítő szövetség hallgatóinak közös kiállítása az udvar mellett magasodó – a hírnév allegóriájaként felragyogó aranygyallal, a Fáma alakjával megkoronázott –, Oktogon nevű kiállítótérbe csalogatja a látogatókat. A városlakók által citromfacsarónak keresztelt kupolaszerkezet alatti monumentális tér bontott téglafalai és háborús sérülései adják a határátlépéseket tematizáló, *Vom Überschreiten / Transitioning* című kiállítás kontextusát. A kinti idill kódos mámorát a személyes határátlépések, a belső konfliktusokat láttató műalkotások és a léptékváltásban

rejlő dramaturgia hatásmechanizmusa oszlatja szét. A Magyar Képzőművészeti Egyetem, az Accademia di Belle Arti di Roma, a rigai Latvijai Művészetek Akadémiája és a kiállítást befogadó intézmény hallgatói által létrehozott műveket a múlt és a jelen, az individuális és a kollektív, a digitális és a fizikai térben kibontakozó, a globális és a lokális közötti definíciós bizonytalanságok játékba hozása jellemezte.

A két kurátor, Susanne Greike és Frizzi Krella az oktatási intézmények regionális tárlatainak felvetéseire is támaszkodott, amikor megalkotta a kiállítás koncepcióját, melynek német címe – a „vom Überschreiten” – a transzgressziótól a transzcendencián keresztül a határátlépés megannyi stratégiájára vonatkoztatható konceptuális keretként érvényesült, mely a kurátorok által kiválasztott művek belső mechanizmusában is azt vizsgálta, ami által azok bizonyos határfalakat ledöntenek.

PATAKI Luca: *Foces*,
2021-2022, akril
polisztirol, változó
méretek
Fotó: Julius Erler,
a HfBK Dresden
jövöltából
↓

↑
Anna MALICKA:
Korom, 2021-2022,
 vegyes technika,
 változó méretek
 Fotó: Julius Erler,
 a HfBK Dresden
 jóvoltából

A digitalitás utáni testmorfológiával foglalkozó Pataki Luca *Faces* című műciklusának csomagolóipari elemekre festett, totemisztikusan tarka arcdekonstrukciói a tér különböző szegleteiből riogatják a járókelőt. Két kockafejű hóse a magasba feltekeredő spirállépcső melletti falszakasz szédítő magasságából vicsorog a látogatóra. Jól illeszkedik karneváli hangulatukhoz Liāna Mihailova különféle virtuális torzításokon átesett furulyaobjektje és többnyire lábfejeket mozgásba lendítő, az MTV-s aranykor esztétikáját idéző, többcsatornás videóinstallációja. A festészet alapelemeire való rákérdés teatralitást elutasító, „no nonsense” festészet válfaja egy további szílat jelent: Sol Namgung színflekkeket lebegtető mo-

dernizmuspárlatai, Yesul Lee archaikusan absztrakt, messziről mosolygó pseudoexpresszionista tablói vagy Johannes Kiel előreprogramozott partitúra alapján önkifejezésre vetemedő festőrobotja alátámasztja e kérdéskör nem múló relevanciáját. Bár e művek esetében a test csupán távollétében jelenik meg, figuratív asszociációk kísértik a képfelszíneket. Ezzel szemben egy drámai testkép nehezedik Veronika Frolova saville-i torzulásokat elsajátító korpuszaira vagy Theresa Tuffner ágykezekre felfeszített, transzparenssé vékonyodó, sérülékenységét hirdető felületeire. Az utóbbihoz jól illeszkedik Mitsuki Akiyama arte povera megoldásokat idéző installációja: a horizontálisan átmetszett fák gyűrűibe egy vékony műgyantaréteg nyit kütszerű mélységet.

Jakab Borbála Róza családtörténeti önkutatást tárgyi asszemblázsokba fordító műciklusa Amphora és Egberts dohánnyal, pávatollakkal és kommunista relikviákkal tarkított gyűjteményeket szervez ambivalens egységekké. Művében az elbeszélte és elbeszéletlen történelmi múlt eltussolt momentumait jelképező objektumok közötti vonzást-taszítást emeli ki. Annamarija Gulbe szintén a kollektív traumák és egyéni tapasztalatok metszetét szcenírozta az összefirkált bútorlapokból összeállított reliefjével, amire különböző, személyes vonatkozású felvételeket vetített. Egy másik teremben Jakab Borbála Róza egy hófehér csipkelepel mögött rejtőzködő, zavarbaejtően néma alakot installált, mely a történelem kollektív lelkiismeretének allegorikus figurájaként

←
JAKAB Borbála Róza:
Fehér figura, 2020,
 installáció, rajzok, fénymásolatok, digitális printek
 Fotó: Julius Erler, a HfBK Dresden jóvoltából

jelent meg egy performansorozat fotók által dokumentált formájában is. Visnyai Zoltán efemer, társadalmi kérdéseket feszegető performanszában a mechanikussá rögzülő, kényszeressé váló mozdulatokkal a szociális felületeken eluralkodó mintázatokat hozta mozgásba.

Egyes művek szakrális jelentéstartományokat is idéznek. Schell Réka művében a 14 stációból álló keresztút klasszikus tematikáját közelítette meg egy szűkszavú, saját kézfejére redukált fényképsorozaton keresztül, melynek spirituális jelentésrétegeit a legpuritánabb eszközökkel tárja elénk. A mű a lebontott téglafalak előtt az egyén emlékművévé válik. Dobó Bianka hímzett téglalapsziluettekkel egészíti ki archaikus sírkőfrottázsainak monokróm felszínét, melyekre ezek a „feltárási ablakok” alternatív múlt időket nyitnak. Római útja során a Kapitóliumon található Santa Maria in Aracoeli kopott köveiről készített pillanatképet, mely a kopás révén manifesztálódó felejtés folyamataira reflektál.

A római hallgatók közül többen is a fénykép és a videó médiumába kódolható költőiségre támaszkodtak, hogy személyük határait kiterjesszék. Eleonora Matozzi videóművében kék fonállal és egy személyes narratíva duruzsoló hangsávjával hímezte össze az eget és az egymással háttal ülő alakokat. Gianmarco Savioli fotósorozatában efemer tárgyegyüttállásokon keresztül – például féltéglákból kirajzolódó irányvonalakkal – húzott egyeneseket az ipusztériális táj prózai valóságába, videóművében pedig vad fejcsóválással próbált megszabadulni egy orrát elszorító facsipesztől.

A monumentalitás is a határátlépés alapstratégiájaként jelenik meg a kiállításon. Annike Nannt hatalmas geszturális absztrakciót pasztellkrétára hangszerelő papírmunkái, Sandra Stréle panorámaszerűen tágas, vagány posztpop „ingatlanvíziói” vagy Hamid Yaraghchi disztópikusan pazar, lipcsei és kolozsvári felvetéseket új tónustörésekben megcsillogtató, színesszürkében dús-

káló *Wunderkammer*-diptichonja mind ezt a tendenciát erősítik. Míg Yaraghchi képén ólomsúlyú koponyák, szobanövények és testtöredékek nehezítik a polcokat, addig a gyűjtőmunkából és az ismétlésből fakadó révület máshol is kiemelkedő aspektust jelent. E sort gazdagítja Gianna Parisse szabálytalan formákat vizsgáló fakéregtipológiája, mely itt többek között egy japán papírból kötött füzet formájában került vitrinbe, vagy Marcella Giannini finom festészeti észrevételeket felsorakoztató együttese. Ez a tárgyközpontú formaanalízis jellemzi Atis Šněvelis diszkrétén bonyolult, áttört vázáit és moduláris építőelemeit is, melyek szintén egy üvegvitrinben változnak modernista régészeti leletekké. Ide lehet kötni Rasa Jansone *I shall embrace you and keep you warm* című installációját is, melyben 35 db retró gofrisütő édeskés ornamentikája között veszhetünk el egy kis lelki melengetés reményében irányba fordított mókuskák, mesésen egyszerű tobozmotívumok, egyengombák és étvágygerjesztő négyzetrácsok társaságában. A motívumok elburjánzását máshol is megtapasztalhatjuk. Anna Malicka műve esetében a különböző csipkeelemekkel kiemelt vagy műanyag zsebekbe tuszkolt firkatapétát nézve egy tipográfiai fejlődési folyamat főbb fordulópontjait követhetjük le, mely végül egy darkos hangulatú szimbólumrendszerre áll össze. A művek közt bolyongva – eligazító falszövegek híján – újabb és újabb interpretációs modelleket és tematikákat állíthatunk fel.

Kiállítók: Mitsuki Akiyama, Dobó Bianka, Veronika Frolova, Marcella Giannini, Annemarija Gulbe, Jakab Borbála Róza, Rasa Jansone, Johannes Kiel, Yesul Lee, Anna Malicka, Eleonora Matozzi, Liāna Mihailova, Sol Namgung, Annike Nannt, Gianna Parisse, Pataki Luca, Gianmarco Savioli, Schell Réka, Atis Šněvelis, Sandra Stréle, Theresa Tuffner, Visnyai Zoltán és Hamid Yaraghchi.

↑
 Kiállítási enteriőr
 Sandra STRÉLE
 és Rasa JANSONE
 műveivel, 2022
 Fotó: Julius Erler,
 a HfBK Dresden
 jóvoltából